

CLIL-baserede undervisningsforløb på tværs af sprog og niveauer, udviklingsprojekt støttet af NCFE i 2023, koordineret af Petra Daryai-Hansen, Københavns Universitet, & Susanne Jacobsen Pérez, Roskilde Universitet. Projektet tager udgangspunkt i skabelonen for beskrivelse af CLIL-baserede undervisningsforløb, der er udviklet i projektet *CLIL in other languages than English – Successful transitions across educational stages* (www.ecml.at/CLILLOTEtransitions), der er støttet af ECML og NCFE (2020-2023).

Cortos

Forfatter: Carina Pedersen, Roskilde Katedralskole, rkcp@rks-gym.dk

Fag, der samarbejder i forløbet: Spansk, dansk, evt. engelsk (forløbet kan bruges i sprogundervisning og/eller i andre fag)

Fagligt emne: Kortfilm og kortfilmsanalyse ud fra valgfrit tema

Anbefalet klassetrin: 2.G – begyndersprog A, STX

Undervisningsforløbets længde: 4 x 90 minutter (evt. 2 lektioner mere, hvis eleverne skal have mere tid til at optage deres video).

Andre sprog, der bruges i forløbet: Dansk, evt. engelsk

Kort beskrivelse af undervisningsforløbets indhold, struktur og evt. centrale aktiviteter

I dette CLIL-baserede undervisningsforløb skal eleverne arbejde med kortfilmsanalyse i fagene spansk og dansk (det kunne også være engelsk/mediefag).

Forløbet ligger i starten af 2.g, typisk lige efter at have sluppet begyndersystemet. Formålet er at skabe et godt læringsrum gennem gruppearbejdet (lytte til hinanden og skabe et fælles produkt). De skal arbejde med ordtilegnelse, simpel sætningskonstruktion og den frie samtale. Der vil indgå mange gentagelser i elevernes træning af sproget igennem de forskellige arbejdsformer; par-arbejde, par præsenterer over for andre par, gruppearbejde og endelig fremlæggelse for klassen. Der vil være en høj grad af stilladsering ved hjælp af faste udtryk til at beskrive tekster.

Eleverne starter i kendt materiale, fordi de allerede kender en del til fiktion og litterær analyse fra danskfaget. Nu skal de arbejde teoretisk og praktisk ud fra kortfilmsprincipperne beskrevet af Richard Raskin. De skal se en række forskellige kortfilm i henholdsvis dansk og spansk, læse lidt om kortfilmgenre og lære om det analyseapparat, der knytter sig til kortfilm. I forlængelse heraf, skal eleverne selv skrive og producere en kortfilm i grupper og der skal indgå en bevidst sprogproduktion med fokus på: ordforråd, sætningsdannelse og mundtlig formidling.

Forløbet afrundes med en filmpremiere, hvor eleverne kort fortæller på spansk, hvad de har ønsket at vise med deres film. De skal vælge den film, de synes bedst om og lave en kort anmeldelse af filmen.

Fokus:

Målsætningen med forløbet er at eleverne gennem et øget sprogligt fokus, bliver bevidste om specifikt fagsprog og transparente ord. De skal omsætte deres faglige viden fra dansk til en konkret filmproduktion med fokus på og viden om at analysere film. I det hele taget skal de blive klar over at metoder til at analysere i dansk og fremmedsprog er præcis de samme.

*Metodetilgang og bevidsthed om analyse af ”tekster” – Hvordan får de lavet en analytisk tilgang?

**Genre, resume og karakteristik.

*Glosetilegnelse og læringsstrategier samt grammatisk fokus på verber og adjektiver.

*Mundtlig spontan sprogproduktion i et overskueligt sprog med evt. støtte fra talekort eller stikordsmanus.

Mål for sproglæring (punkt 2, 3 og 5 i *Praksisanbefalingerne*):

***Læsning:** Eleverne kan læse en autentisk tekst om filmhistorie, identificere svære ord og begreber samt identificere fagudtryk. De øver og bliver bevidste om strategier for forståelse ved hjælp af fx ordbogsopslag, transparente ord og translanguaging.

***Lytnig:** Eleverne kan, med nogen hjælp, forstå centrale pointer i filmene.

***Skrivning:** Eleverne kan producere et overskueligt sprog i form af dialoger til filmen og den efterfølgende præsentation med fokus på sætningsdannelse, ordstilling og almen grammatik (evt. verbernes bøjninger).

***Præsentation:** Eleverne kan give en kort sammenhængende og tilpasset præsentation af deres filmproduktion med fokus på genre og de analysebegreber, der hører til filmanalysen.

***Flersprogethedsdidaktik:** Eleverne kan bygge bro mellem spansk, dansk og engelsk, bl.a. gennem fokus på transparente ord.

Mål for indholdslæring (punkt 2 og 6 i *Praksisanbefalingerne*):

***Kultur og samfund:** Eleverne viser kendskab til begrebet IKK gennem valg af tema og historiens opbygning.

***Filmanalyse kortfilm:** Kortfilmsprincipperne beskrevet af Richard Raskin. Bevidsthed om at metoder til at analysere i dansk og fremmedsprog er præcis de samme.

LEKTION 1 (90 min)	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Eleverne har set den danske kortfilm ”Valgaften” og er bekendt med Richard Raskins parametre fra danskfaget. De har også diskuteret kortfilmsgenren i dansk.	

Under (bearbejdning)	 	I spanskmodulet: Opg. 1: "Genre" 1. Brainstorm i par: hvad er en kortfilm og hvad er forskellen mellem spillefilm og kortfilm? 2. Find de nødvendige ord, slå op og lav korte sætninger til at besvare spørgsmålet. 3. Besøg 1-2 andre par og fortæl om jeres definition – lyt til deres og tal sammen om det I evt. ikke forstår. Evt. se på genreoversigt på spansk/engelsk/dansk. Opg. 2: "Resúmen", struktur, karakterer og konflikt. (Dette kan deles op, så den enkelte grupper kun er ansvarlig for ét af delelementerne) 1. Klassen: Se kortfilmen: 'Anónimos' 2. Gruppearbejde: Gå i grupper og sammenlign strukturen i filmen "Valgaften" og "Anónimos" (indledning, hoveddel, afslutning) og karaktererne Opg. 3: Grupperne laver et resumé af handlingen og identificerer filmens hovedkonflikt. De træner faste udtryk: <i>el texto/la película habla de/trata de...</i> De kan anvende følgende struktur til resumé: <i>Al principio</i> <i>Después....</i> <i>Luego...</i> <i>Al final....</i> Konflikten beskrives: <i>El conflicto de la película es...</i> <i>El problema en la película es...</i>	kortfilmen: "Anónimos" og filmen "Valgaften"
--	---	---	---

Efter (opsamling)	 	Eleverne runder modulet af med en non-stop skrivning på dansk over det de har lært i dag. De laver en liste over dagens fagudtryk og fremhæver særligt tre ord, de gerne vil lære. Som lektie til næste gang skal eleverne fremhæve de to hovedpersoner i filmen: <i>En la película hay dos personas</i> <i>Un chico/ una chica...</i> og beskrive personerne hjemme med fokus på: handlinger (verber)/hvad gør de? og på adjektiver/hvem er de?	
-------------------	--	--	--

LEKTION 2	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Modulet starter med en kort brainstorm over karakteristikken af de to hovedpersoner. Brainstormen sker på tavlerne i klassen eller på papir og fremlægges kort på spansk af grupperne: <i>Pensamos que la chica... El chico es...</i>	
Under (bearbejdning)	 	Klassearbejde/fælles: Læs teksten ”Análisis de una película” Teksten læses højt i fællesskab fra tavlen. Under oplæsningen er der forskellige opgaver: 1. Nogle elever lægger mærke til fagudtryk til filmanalyse (her diskuteres efterfølgende, om det er transparente ord eller lign...),	Teksten ”Análisis de una película”

		2. Nogle elever gengiver på dansk, hvad de tror filmen handler om (evt. opdeling så forskellige grupper gengiver handlingen i filmen i forskellige afsnit) Fælles opsamling med træning i resume-gloserne fra sidste gang.	
		Gå i grupper med 3-5 personer 1. Dyk ned i teksten ”Análisis de una película” og sammenlign de filmiske udtryk med de danske udtryk fra Filmcentralens filmleksikon. Evt. engelsk tekst. Fokus på at få overblik over: ”<i>Qué es un/una...</i>” - <i>Análisis de secuencias</i> - <i>Análisis de plano</i> - <i>Puesta en escena</i>	
		2. Grupperne finder ud af, hvilken analyse, de vil prøve på filmen ”Anónimos” og laver den. De laver sætninger med udgangspunkt i det valgte nedslag på filmanalysen. Varighed 3-4 min.	
		3. Grupperne besøger 1-2 andre grupper og fremlægger og hører deres analysefokus fremlagt.	
		I den sidste del af forløbet skal eleverne arbejde med Chat GPT: I par skal de bede Chat GPT om at skrive en kortfilm på spansk, niveau A2 (CEFR), der omhandler ’et møde’. Desuden skal der indgå en magisk genstand fra deres hverdag – fx en tandbørste, en sko, en telefon osv. Eleverne må gerne komme med flere idéer/detaljer, dog SKAL historien være på niveau A2 og indeholde en magisk genstand fra deres hverdag.	

		Bagefter skal eleverne læse deres historie højt for en anden gruppe, der derefter skal forklare, hvad de tror historien handler om (på dansk).	
Efter (opsamling)		Afrunding på arbejdet med Chat GPT. Refleksioner over hvad den kan bruges/ikke bruges til.	

LEKTION 3	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Hacer un corto/una película Grupperne får arket ”Análisis de una película”, som de kan bruge til hjælp, når de nu skal i gang med at lave et manuskript til filmen. De arbejder derudover med Raskins kortfilmsparametre og sikrer sig, at filmen indeholder flere af disse elementer.	arket ”Análisis de una película”
Under (bearbejdning)	 	Filmens varighed: 3-4 min. ud fra temaet beskrevet i introduktionen til forløbet. 1. Lav en historie med en tydelig konflikt, hovedkarakter, genstand og struktur. Der skal indgå simpel replikudveksling på spansk. I kan evt. have en fortæller, der formidler rammerne i historien og karakterer, der spiller og siger deres replikker. 2. Grupperne fremlægger deres arbejde for læreren (og evt. nogle af de andre i klassen)	
Efter (opsamling)		1. Grupperne splittes op i par, der hver besøger 1-2 andre par og kort fortæller dem, hvad deres film laver. Det lyttende par stiller 1-2 spørgsmål til det, de hører.	

		2. Grupperne filmer og redigerer som lektie til næste gang. De kan evt. starte i slutningen af timen.	
--	---	---	--

LEKTION 4	Ikoner	Aktivitetsbeskrivelse: Hvad gør læreren? Hvad gør eleverne?	Læremidler
Før (indledning)		Grupperne forbereder en præsentation/indledning af deres film på spansk (ca. 2 min) med bred elevdeltagelse og med udgangspunkt i de krav der er formuleret til filmen: - Una presentación del corto; título y tema - La historia y el conflicto - Breve análisis de una escena	
Under (bearbejdning)	 	1. Grupperne præsenterer deres indledning til filmen 2. Grupperne viser deres film 3. Spontan feedback fra de andre grupper – evt. med en gruppe, der er hovedansvarlig for den umiddelbare og spontane feedback – her præsenterer feedbackgruppen korte spontane reaktioner på filmen, og inddrager ord knyttet til filmanalysen. <i>Fx La duración es perfecta. El uso del plano funciona bien en la escena donde...</i>	
Efter (opsamling)	 	Eleverne reflekterer over deres sproglige/faglige læring i forløbet. Transfer: Eleverne samles i filmgrupperne efterfølgende og hjælpes ad med hvilke	

		udtryk de skal bruge i den individuelle skriftlige aflevering – en filmanmeldelse af deres foretrukne film. Eleverne vælger enkeltvis deres ”yndlingsfilm” i samlingen og laver en skriftlig aflevering i form af en filmanmeldelse: ”Lav en anmeldelse/<i>una reseña del corto</i> med udgangspunkt i det fagsprog I har lært til filmanalyse.” <u>Det praktiske:</u> Anmeldelsen må gerne være inspireret af teksten fra ChatGPT og genanvende strukturer/chunks brugt i teksten. Eleverne må dog IKKE denne gang selv bruge ChatGPT eller andre oversættelsesmaskiner. Det eneste hjælpemiddel tilladt er Ordbogen.dk.	
--	---	--	--

Kilder

Enciclopedia Humanidades. *Historia del cine*. <https://humanidades.com/historia-del-cine/>

Google oversæt español/danés: <https://translate.google.com/?hl=da&sl=es&tl=da&op=translate>

Gonzales, Otto (2022): *¿Cómo hacer un análisis de una película? Interpreta y descubre la magia detrás de cada escena*. <https://www.crehana.com/blog/estilo-vida/como-hacer-analisis-pelicula/>

Odense International Film Festival: *De 7 parametre*. <https://filmfestival.dk/off-aaret-rundt/med-skolen-i-biografen/de-7-parametre/>

OpenAI (2022). *Introducing ChatGPT*. <https://openai.com/blog/chatgpt>

Pape, Lise Brix, Liselotte Michelsen og Lars Knudsen (2013). *Filmleksikon*.

<https://filmcentralen.dk/gymnasiet/filmcentralen/filmsprog>

Yumagic Media. ¿Qué es un cortometraje o corto de cine? <https://yumagic.com/que-es-un-cortometraje/>

Kortfilm:

Jensen, Thomas (1998): *Valgaften*. Ligger på Filmcentralen, brug UniLogin.

Llorente, Felix (2012): *Anónimos*. Findes på Youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=NcHzGIMvW5w&list=PL8Mir_hCZFgNo3CxfCi5V5KRhGUqBU5_O&index=3

at arbejde alene

par-
/gruppearbejde

diskussion

at tale

at skrive

at lytte

at læse

at observere

at reflektere

at stille spørgsmål

at præsentere

at bruge digitale
læremidler

at skematisere

at tegne

at eksperimentere

hands-on aktivitet